

поперечні пропорції, добре розвинуті м'язи. Доліхоморфний (астеник) характеризується вузьким торсом та довгими кінцівками. У нього слабо розвинуті м'язи, вузькі кістки і слабкий прошарок підшкірного жиру.

Обстежена група школярів (42 особи). В залежності від типу конституції визначено вид спорту. Найлегший спосіб обчислення типу статури: обхопити зап'ястя лівої руки великим і вказівним пальцями правої руки: якщо пальці пішли внахлест, ви – астеник; якщо пальці зіткнулися, ви – нормостеник; якщо пальці не стикалися, ви – гіперстеник. Якщо поставити пальці по ходу ребер, також можна визначитися з типом конституції за кутом. Гострий – це астеник, прямий – нормостеник, тупий – гіперстеник.

Астеники неймовірно енергійні та витривалі. Вони досягають великих успіхів у циклічних видах спорту: лижі, легка атлетика, плавання, велогонки, веслування. Для дівчаток цілком підійде художня гімнастика та танці. Гіперстеники мають схильність до діабету та інсульту, малорухливі та повільні і для них оптимально займатися важкою атлетикою або боротьбою. Нормостеники мають підвищений ризик захворювання на інфаркт міокарда. Універсальні спортсмени. З такою конституцією люди здатні досягти успіхів у будь-яких видах спорту. Вони сміливо можуть обирати той вид, до якого більше лежить душа. Однак найкраще їм даються швидкісно-силові дисципліни: стрибки у довжину, метання ядра та списа, біг, спортивна гімнастика, важка атлетика та єдиноборства.

Кожен тип статури дає його власнику цілий спектр переваг, якими потрібно вміло користуватися, нейтралізуючи цим недоліки, також властиві кожному типу.

Правильно визначений вид спорту, модифікація способу життя дозволяє досягнути результатів і при цьому зберегти здоров'я, попередити розвиток хвороб.

УДК 582.675.1 + 61 + 615.1

ЛІКАРСЬКІ РОСЛИНИ РОДИНИ ЖОВТЕЦЕВИ - ПЕРСПЕКТИВНЕ ДЖЕРЕЛО БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН РІЗНОЇ НАПРЯМЛЕНОСТІ ДІЇ

- **Р.Т. Конечна**, доц., к. фарм.н, доц., каф. технол. біолог. актив. спол., фармації та біотехнол.
Л.Р. Журахівська, доц., к.х.н., доц.каф. технол. біолог. актив. спол., фармації та біотехнол.
- *Національний університет «Львівська політехніка»*

Актуальним завданням фармацевтичної науки є пошук потенційних видів рослин флори України, які слугували б джерелом біологічно активних спо-

лук. *Calthapalus tris* (калюжниця болотна), *Ficaria verna* (пшінка весняна) та *Ranunculus acris* (жовтець їдкий) - лікарські рослини родини жовтецеві (*Ranunculaceae* L.), мають значний досвід застосування в етномедицині та є перспективними об'єктами для проведення комплексних досліджень, оскільки містять комплекс біологічно активних сполук, що зумовлюють різноманітну фармакологічну дію і дозволяють використовувати їх у виробництві лікарських засобів. Проте, хімічний склад вказаних рослин залишається недостатньо вивченим.

Метою дослідження було проаналізувати дані джерел наукової літератури щодо ареалу розповсюдження, вмісту біологічно активних речовин та спектру потенційного використання у фармації трави *Calthapalus tris*, *Ficaria verna*, *Ranunculus acris* з метою розширення асортименту рослинних препаратів різної напрямленості дії.

Матеріали та методи дослідження. Аналіз та узагальнення наукової інформації щодо поширення, хімічного складу, фармакологічної активності та потенціалу медичного застосування *Calthapalus tris*, *Ficaria verna*, *Ranunculus acris*.

Результати дослідження та їх обговорення. Результати свідчать про достатню сировинну базу досліджуваних рослин та активне використання їх у народній медицині. *Calthapalus tris* найчастіше використовується зовнішньо як протизапальний і знеболюючий засіб при опіках, ранах, забиттях, ревматизмі, нейродерматитах, екземі тощо. *Ficaria verna* використовується у створенні дермато-косметичних засобів та має сечогінні, відхаркувальні, проносні, протизапальні, ранозагоювальні та кровоочисні властивості. *Ranunculus acris* застосовується як антибактеріальний, протизапальний, антитоксичний, епітелізуючий та протитуберкульозний засіб.

Рослини містять біологічно активні речовини як первинного так вторинного синтезу, дослідження якісного та кількісного вмісту яких є напрямком подальших наукових досліджень.

Висновки. Зважаючи на одержані результати аналізу літературних даних щодо широкого розповсюдження, здатності до накопичення комплексу біологічно активних сполук, спектру фармакологічної активності та застосування досліджуваних рослин у народній медицині України та багатьох країн, доцільним є подальше фармакогностичне та фітохімічне вивчення трави рослин та ґрунтовні дослідження щодо можливості розробки нових лікарських засобів на їх основі.